

ZVJEZDNIK

Časopis Resursnog centra za osobe sa invaliditetom Ekumenske humanitarne organizacije; broj 7; besplatan primerak; April 2011

Olakšana komunikacija uz kompjuterski svet

Linker
 Časopis Resursnog centra za osobe sa invaliditetom
 Ekumenske humanitarne organizacije

Izdavač
 Resursni centar za osobe sa invaliditetom
 Ekumenske humanitarne organizacije

Za izdavača:
 Vladislav Ivičiak, direktor Ekumenske
 humanitarne organizacije

Adresa izdavača:
 Ćirila i Metodija 21, 21 000 Novi Sad
 Tel./fax 021/466-588, 466-911

Glavni i odgovorni urednik:
 Nebojša Vujin

Saradnici:
 Marina Cicka, Jelena Radović
 Jelena Stojčić, Nebojša Vujin,
 Milesa Milinković

Lektor:
 Dragana Stanković Gaić, Nebojša Vujin

Dizajn, priprema
 Gabor Nemet

Štampa:
 EHO-Print

Tiraž:
 100 primeraka

Sadržaj

ASERTIVNI TRENING

Olakšana komunikacija uz kompjuterski svet

NOVI ZAKON

IDOL MOGA SNA, IMA NAS, MILOST I MUDROST

UMETNOST RUŠI ZIDOVE

KURSTKANJA ZA OSOBE SA INVALIDitetOM

Naučni izazovi i zadaci za 21 vek

Umetnost uveda

Često se pitam koje to osobine najbolje karakterišu ljudsku vrstu? Da li je to naša sposobnost rešavanja problema, mogućnost prilagođavanja sveta svojim potrebama, želja da se pomogne drugim ljudima ili potreba za novim i dubljim razumevanjem sveta? Nekako mi se čini da su radoznalost i empatija ukorenjene u našoj svesti, i da su upravo te osobine najveći pokretači naše želje za saznanjem. Mi smo društvena bića i patnja naših bližnjih u nama budi želju da prenosimo naša saznanja i time pružimo pomoć onima kojima je ona potrebna. Samo na ovaj način ispunjavamo svoju pravu svrhu i postižemo iskreno zadovoljstvo. Upravo na temelju ove spoznaje postajemo svesni da je naš zadatak da omogućimo bolji i kvalitetniji život svim ljudima, čime ostvarujemo i vlastitu sreću.

strana

2

strana

3

strana

5

strana

6

strana

7

strana

9

strana

10

ASERTIVNI TRENING

**nije tehnologija tehnike,
ali jeste asistivna tehnologija**

Da se podsetimo: pod asistivnim tehnologijama podrazumeva se svaki proizvod, deo opreme ili sistem, bez obzira da li se koristi u izvornom obliku, modifikovan ili prilagođen, koji se koristi da bi se povećale, održale ili poboljšale funkcionalne mogućnosti osoba sa invaliditetom (Encyclopedia of Disability, SAGE Publications, 2006.).

Asertivni trening nije proizvod, nije oprema. Nije materijalizovan. Međutim, asertivni trening, ukoliko ga počađamo i ukoliko se trudimo da naučeno primenjujemo, svakako biva materijalizovan u poboljšanju kvaliteta našeg života, našeg odnosa prema sebi, našeg odnosa prema - i sa drugima.

Ukoliko ste na primer stidljivi, ne smete-ne možete da tražite uslugu od nekog, ako ne možete da kažete „Ne“ prijatelju koji često pozajmljuje novac (stvari) od Vas a nikada ne vraća (ili se osećate loše kad nekoga ipak odbijete), ukoliko izbegavate bilo kakav konflikt jer se veoma uzinemirite kad treba da se suočite sa nekim, imate strah da jasno i glasno izrazite svoje mišljenje, sebi ne dozvoljavate (ne oprštate) greške, osećate da Vam treba

dodatnog samopouzdanja, ako Vam se čini da drugi ljudi ili svet oko nas nije fer, ukoliko se plašite da jasno i glasno izgovorite svoju potrebu (i još pri tom očekujete od drugih ljudi da je sami prepoznaju)... Ako ste se prepoznali u bilo kojoj od ovih situacija to znači da bi Vam asertivni trening pomogao. Asertivni trening je edukativno iskustveni kurs, koji se organizuje u vidu kreativnih radionica, uz role play vežbe, igrice, predavanja i vežbice. Cilj je da se radom na sopstvenim uverenjima i usvajanjem raznih komunikacijskih tehnika i veština razviju i/ili osnaže samopomažuća uverenja koja vode asertivnom ponašanju - odnosno dostojanstvenom i samopouzdanom ponašanju i visokom nivou samopoštovanja, uz poštovanje drugih ljudi.

Drugim rečima, ciljevi asertivne radionice su:

RESURSNI CENTAR ZA OSOBE SA INVALIDITETOM

EKUMENSKE HUMANITARNE ORGANIZACIJE

**RESURSNI CENTAR
ZA OSOBE SA
INVALIDITETOM**

EKUMENSKE HUMANITARNE ORGANIZACIJE

DOBRODOŠLI STE SVAKIM RADNIM DANOM OD 8 - 15 h

Ćirila i Metodija 21, 21000 Novi Sad

021/469-616

021/466-588

021/6-397-626

Ekumenska
Humanitarna
Organizacija

www.ehons.org

<http://resursnicentar.ehons.org>

- prihvatanje svojih asertivnih prava i asertivnih prava drugih ljudi
 - otklanjanje ideja, misli i uverenja koja ometaju ili sprečavaju asertivno ponašanje
 - redukovanje pasivnog i agresivnog ponašanja u korist asertivnog
 - razvijanje komunikacijskih i socijalnih veština
 - jačanje samopouzdanja u odnosima sa drugim ljudima
 - razvijanje veće osetljivosti i razumevanja za druge ljude
 - razvijanje sposobnosti za asertivno ponašanje u konfliktnim situacijama
 - otvaranje mogućnosti za psihički samorazvoj (Mr. Snežana Tovilović, Radna sveska za učesnike iskustvene grupe za trening asertivnosti)
- Dakle, asertivni trening možemo posmatrati kao

sistem tehnika kojim se povećavaju, održavaju ili poboljšavaju funkcionalne mogućnosti svih, a posebno osoba sa invaliditetom - što znači da ga možemo smatrati asistivnom tehnologijom.

**Asertivni trening ili kurs asertivnosti jedan je od besplatnih kurseva koje za osobe sa invaliditetom organizuje Resursni centar za osobe sa invaliditetom. Rad se odvija u malim grupama, jednom nedeljno u prepodnevnim satima u prostorijama Ekumenske humanitarne organizacije.*

Milesa Milinković,
dipl. pedagoškinja i
sertifikovana trenerica
asertivnog treninga

Olakšana komunikacija uz kompjuterski svet

U svetu u kome živimo nailazimo na različitost među ljudima, svako ljudsko biće poseduje neku jedinstvenost po kojoj se izdvaja. Isto važi i za osobe sa invaliditetom.

Komunikacija je najbitniji faktor u odnosu sa ljudima oko nas, nit koja spaja ljude i čini život lakšim. Pored najveće želje za razgovorom ponekad je to jako teško, pored osoba sa oštećenim vidom i slušom, postoje i osobe koje imaju poteškoće u govoru.

Ja sam jedna od tih osoba. Veoma sam druželjubiva i vesela, ali u prvom planu je uvek taj otežan govor. Neko me razume odmah, neko kada ponovim jednu te istu reč nekoliko puta, a srećem ljudi koji me uopšte ne razumeju, ne mogu ili čak to ne žele.

U svom detinjstvu i u školskom dobu više puta sam poželeta da moj govor bude razumljiv, da

ga razumeju svi sa kojima komuniciram. Veoma često sam osećala da sam u senci zbog toga. Onda je došao trenutak da upišem fakultet i omogućim sebi da studiram i da se bavim pozivom koji volim, ali opet kroz sve to proživljavam onaj isti strah, da li će me razumeti profesori i kolege? Kako ću polagati ispite?

Na fakultetu sam srela nekoliko kolega sa invaliditetom, ali svi oni su bez poteškoća u govoru. Možda je strah u meni ili u mojoj glavi? Polaganjem prvog i svakog narednog ispita, prevazilazila sam barijere i moj strah je bivao sve manji i manji. Tokom studiranja imala sam samo jednu neprijatnost pri polaganju ispita ali sada je to iza mene, diplomirala sam bez problema i u roku.

Pored nerazumljivog govora, posledica mog invaliditeta su nevoljni pokreti koji mi uglavnom

prave smetnje u svakodnevnim aktivnostima. Vrlo uspešno sam još od malena savladala tehniku korišćenja računara, samostalno koristim kompjuter, pri čemu je moja komunikacija dosta olakšana, mnoge kontakte i poslove obavljam na ovaj način, dogovaram se, konsultujem se, razmenjujem iskustva sa ljudima jednostavno rečeno, ipak mi je lakše da pišem nego da telefoniram, ali samo zbog straha od nerazumevanja. Međutim čula sam za kompjutersku tehnologiju koja je prilagođena osobama sa invaliditetom, posebno za osobe sa teškim oblicima telesnog i mentalnog invaliditeta. To su asistivne tehnologije. Na konkurs koji je bio raspisan u januaru za seminar iz asistivnih tehnologija kao način unapređivanja radnih prava osoba sa invaliditetom, prijavila sam se kao predstavnik organizacije građana Sunce, ali zbog prevelike konkurenциje nisam očekivala da ću biti izabrana, priznajem da sam se iznenadila kada su me pozvali i obavestili da sam ušla u uži krug.

Trodnevni trening je održan od 16-18 marta u prostorijama Eho-a. Dvadeset organizacija iz cele vojvodine je dobilo priliku za pohađanje seminara. Oduševljena sam, nisam znala koliko je olakšana i poboljšana komunikacija uz kompjuterski svet za osobe sa invaliditetom. Dosta sam naučila, videla, pa čak i isprobala neke modele miševa, tastatura i džojstika. Naš predavač na treningu bio je Tomas Burger iz Austrijske kompanije Lifei-tool,. Nesebično je podelio svoje znanje i iskustvo sa nama. Uživala sam u radu sa njim, uz moju saradnju i pomoć uspešno smo demonstrirali ostalim učesnicima pravu sliku i vrednost korišćenja tehnologije. Tomas je primetio da meni nije

potrebna prilagođena tastatura, jer se odlično snalazim i sa običnom, ali sam zato zahvaljujući specijalnim džojsticima uspela da vozim formulu, rešim labyrin, čak i da crtam. Došli smo do zaključka da bi moj rad na kompjuteru bio mnogo jednostavniji pomoću miša zvanog Trackball.

Pokazao nam je razne sprave, kao što su tasteri, programi, tehnologiju za samostalno hranjenje i kompjuter koji je za sve nas bio čudo, zato što je njim moguće upravljati očima, putem senzora a namenjen je osobama koje nisu u mogućnosti da se služe rukama niti bilo kojim delom svog tela, te samo pogledom mogu da obavljaju sve radnje na računaru.

Kao predstavnik populacije osoba sa invaliditetom (OSI) koja pritom otežano govori, mogu da kažem da je ovaj prvi deo seminara bio izuzetno koristan, očekuju se drugi i treći deo seminara. Nadam se da ćemo posle sva tri seminara ostvariti cilj, i da ćemo kreirati neformalnu mrežu koja će se boriti da asistivne tehnologije nađu svoje mesto u Srbiji, kako bi veliki broj osoba sa invaliditetom, postali ravnopravni i prisutni u društvu.

Za neke osobe sa invaliditetom asistivna tehnologija predstavlja jedino komunikaciono sredstvo što je jedan od najvažnijih koraka koji vodi lepšoj budućnosti.

Posebne pohvale organizaciji Eho jer prema mom saznanju to je jedina organizacija u Srbiji koja je pokrenula pitanje i borbu u ovoj oblasti.

Jelena Radović

Pravna služba Resursnog centra za osobe sa invaliditetom

Sva pitanja u vezi sa pravima osoba sa invaliditetom, možete postaviti našem timu pravnika koji će se potruditi da vam odgovore u što kraćem roku.

Pitanja možete postaviti putem telefona na broj 062/469-650, preko našeg sajta <http://resursnicentar.ehons.org> ili poslati na mail: infores@ehons.org

NOVI ZAKON

* O SOCIJALNOJ ZAŠTITI

Novi Zakon o socijalnoj zaštiti usvojen je 31. marta 2011. Pored raznih drugih novina, za osobe sa invaliditetom i njihove porodice, Zakon je značajan jer između ostalog i ima za cilj i stvaranje jednakih mogućnosti za samostalni život i podsticanje socijalne uključenosti.

Značajni pomaci u Zakonu su napravljeni u odnosu na tuđu negu i pomoć, podršku roditeljima koji brinu o svojoj deci sa smetnjama u razvoju, povećanje broja usluga u lokalnoj zajednici. Važno je naglasiti da Zakon omogućava da i organizacije osoba sa invaliditetom postanu ovlašćeni pružaoci određenih usluga u lokalnoj zajednici.

Nacrt Zakona o socijalnoj zaštiti u uključuje strateške ciljeve koji se odnose na reformu usluga socijalne zaštite. Promene su posebno velike u institucionalnoj i regulativnoj sferi - uvođenje komore socijalne zaštite, licenciranje stručnih radnika i pružalaca usluga, uvođenje instituta javnih nabavki usluga, reformulisanje funkcija kontrole, stručnog nazora i inspekcije. Takođe, predviđeni su namenski transferi iz budžeta Republike Srbije za finansiranje usluga u zajednici u nadležnosti jedinica lokalne samouprave: (a) usluga koje po ovom zakonu finansiraju jedinice lokalne samouprave, u manje razvijenim opštinama; (b) usluga u opštinama na čijoj teritoriji se nalaze ustanove za domski smeštaj u transformaciji, uključujući i troškove transformacije ustanove; (v) inovativnih usluga i usluga socijalne zaštite posebnog značaja za Republiku Srbiju. Zakonom se uspostavlja sistem baziran na pluralizmu i licenciranju pružalaca usluga i stručnih radnika; unapređuje se kvalitet stručnog rada, kroz kontinuiranu obuku, licenciranje i uvođenje Komore socijalne zaštite; redefinišu se kontrolno-regulatorni mehanizmi (inspekcija i nadzor); definišu se grupe usluga u socijalnoj zaštiti a otvara

se i put za razvoj novih usluga i definisanje minimalnih standarda usluga; težište se pomera ka uslugama u zajednici; reformiše se novčana socijalna pomoć, umesto višestrukih minimalnih nivoa socijalne sigurnosti uvodi se osnovica u nominalnom iznosu, koja se u zavisnosti od starosne strukture i sastava domaćinstva množi sa odgovarajućim koeficijentima (skala ekvivalencije); prava i usluge se finansiraju iz budžeta Republike, autonomne pokrajine i lokalne samouprave, s tim što postoji mogućnost za namenske transfere sa centralnog na lokalni nivo, u slučajevima predviđenim zakonom. Sistem socijalne pomoći će biti standardizovan i da svi građani će dobijati istu pomoć, bez obzira na opštinu ili grad u kojem žive.

Reforma socijalnih usluga ima za cilj da obezbedi deinstitucionalizaciju, razvoj novih usluga i alternativnih formi socijalne zaštite u zajednici i uključivanje različitih aktera u sferu pružanja usluga. Zakon predviđa dalji razvoj i podsticaj hraniteljstva, kako bi što veći broj dece bez roditeljskog staranja napustio institucije. Predviđeno je i da ustanove socijalne zaštite mogu otvoriti i privatna lica, ali uz prethodno licenciranje i redovnu kontrolu kvaliteta usluga. Opštine i gradovi trebalo bi da uz pomoć države i kroz posebna budžetska sredstva otvaraju dnevne boravke za decu sa smetnjama u razvoju, domove za stare i razvijaju uslugu pomoći u kući.

RCOSI

Computer aided Communication

www.lifetool.at

Gde god da se okrenemo ljubav je uvek tu...moramo je davati...da bi je i dobili....

~ IDOL MOGA SNA ~

Moj idol ... zna da je moj bol ...

Moj idol ... dugo je već ...

Za njega samo lepa reč.

Tolika dragost u srcu mom ...

Sa njim u sebi ... živim život svoj.

Idol je moga sna ... jer živi kao i ja ...

On svako jutro čudi ... u ljubavi me budi.

I svake noći krije ... da me u snove skrije.

Ja gradom ne idem sama ...

Ide i ljubav o nama.

Svaku stvar što dotaknem ...

U mislima se spotaknem.

Čujem i njegov glas ...

Duši da pruži spas.

Nisam bez njega niko ...

Jer mi je drag toliko.

Moje je snove slikao ...

Sreću iz bola ... mi nikao.

Idol je mojih snova ...

Slika u telu bez bola.

Moj idole ... gradi moje snove ...

Naslikaj i moje misli sve ...

Znaćeš kroz njih ...

Da i java voli te !!!

~ IMA NAS ~

Ima nas ... gde god da se okrenem ...

Šta god da dotaknem ... ima nas.

U svakoj pesmi stih ... duša pravi tvoj lik ...

...Ima nas.

I u hodnicima plača ... tvoje telo mi korača ...

... Ima nas ...

Ima nas u jutru belom ...

I u vazduhu celom ...

... Ima nas ...

Možda za spas.

Svaka suza vrela ...

Živi za naša tela ... ima nas ...

Ima nas ... u mom životu ...

Sve u srcu napravi lepotu ...

... Ima nas ...

U sećanju one zime ...

Moja prošlost ... čuva tvoje ime ...

Da ti kaže ... danas ... nelaže ...

... Ima nas ...

~ MILOST I MUDROST ~

Milosti ... tražim malo hrabrosti ...

Daj od sebe sve ... za dane prošlosti te.

U srce ispleti mudrost ... da pokriješ ...

Tu budnost ...

Život me čudno nosi ...

Prošlost me nepita ko si ?

Još danas živim za te ...

Sada već propale sne.

Milosti ... daj mi malo ... mudrosti u dan ...

Bolje s njom da živim ja svoj san.

Mudrosti ... probudi mi danas jutro belo ...

Milosti ... za moje telo celo.

UMETNOST RUŠI ZIDOVE

JELENA RADOVIĆ NEOBIČAN PUTNIK SA OSMEHOM

O SVOM GLUMAČKOM ISKUSTVU, FILMU PRVENCU, LJUBAVI, ŽIVOTU I OČEKIVANJIMA

Projekat UMETNOST RUŠI ZIDOVE je realizovalo Udruženje distrofičara Južnobačkog okruga uz podršku Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje Autonomne Pokrajine Vojvodine i Ministarstva kulture Republike Srbije u periodu jul-decembar 2010.god

Za nju, devojku koja svojom borbom i istrajnošću oblikuje život osmehom i pozitivnim stvarima 2010 godina ostavila je dubokog traga. Jelena se ostvarila u karijeri, diplomirala je na Pravnom fakultetu a pored toga je režirala i snimila autobiografski film "NEOBIČAN PUTNIK SA OSMEHOM. "

LINKER: Koliko si u protekloj godini imala odricanja?

JELENA: Trudila sam se da sve što se očekivalo od mene ispoštujem, dala sam se maksimalno i kao student i kao režiser i glumica. Doduše bilo je i još nekih angažovanja u organizaciji „SUNCE“ čiji sam član....reci ču samo...protekla godina je bila...ZABAVNA...i malo reći dobra. Moji prijatelji, kolege i ja...pamtićemo 2010 godinu kao uspešnu.

LINKER: Očigledno je da u svemu imaš podršku prijatelja....

JELENA: Da...volim da se družim...nije život...biti sam...čak i kada lepi i ružni momenti naiđu u životu...mi smo tu jedni za druge...život je lepsi sa prijateljima....oni znaju da sam im i ja tu...kada je potrebno.

LINKER: Šta te je navelo da se prijavиш na obuku u projektu „UMETNOST RUŠI ZIDOVE“?

JELENA: Primamljivi naziv....i drugarica koja me je nagovorila...i prvi put nešto drugaćije...nešto novo.

LINKER: Dali si imala ranije neka slična iskustva sa nekom vrstom umetnosti?

JELENA: Ne...ovo mi je prvo iskustvo i nisam verovala da će mi se desiti ovako nešto u životu...posle obuke o snimanju filma da imam priliku da ga i napravim.

LINKER: Kaži nam nešto malo više o radionici i projektu „Umetnost ruši zidove“?

JELENA: U sklopu ovog projekta bile su organizovane jednom nedeljno radionice, na kojima su polaznici stekli osnove znanja iz

oblasti invalidnosti, filmskog jezika, pisanja scenerija i knjige snimanja. Neki od nas su savladali tehniku snimanja kamerom, upoznati smo sa osnovama montaže.

Sve u svemu kroz tri meseca rada, učenja i druženja, korak po korak odlučili smo se i hrabro se upustili u realizaciju i snimanje naših prvih autorskih filmskih dela, kao rezultat koji i dokazuje ozbljnost i uspeh projekta, a to je nastanak filmova pod nazivom „Tražim posao“ Djurdje Gligorić i Ivane Rendulić, (filma) „Vera i nada“ Dragoljuba Krndije, „Neobičan putnik s osmehom“ -čiji sam lično ja autor, režiser, i scenarista.

Imali smo absolutnu slobodu u pogledu ideja, pisanja scenerija, knjige snimanja, monologa... Ovim putem bi da se zahvalim još jednom Milesi Milanković, Nebojši, Zoranu Cvetkoviću, Biljani Savić koji su me uveli u svet filma.

LINKER: Na obuci si stekla i dosta prijatelja?

JELENA: Jesam. Drago mi je što mi je posle svega život bogatiji sa njima. Osoba sam koja voli da se druži i stiče nova poznanstva.

LINKER: Kako si se osećala u celoj toj priči?

JELENA: Kao polaznik i učesnik filmskih radionica upoznala sam jedan svet, koji je bio sasvim nepoznat za mene, ubrzo sam stečenim znanjem zahvaljujući voditelju naših radionica Zoranu Cvetkoviću, prva iz grupe snimila svoje prvo autorsko delo, imala sam priliku da upoznam čari snimanja, osetim tremu i strah hoće li sve ispasti kako sam zamislila, da li ču znati da scene koje sam postavla na papiru pretvorim u

Za nju, devojku koja svojom borbom i istrajnošću oblikuje život osmehom i pozitivnim stvarima 2010 godina ostavila je dubokog traga. Jelena se ostvarila u karijeri, diplomirala je na Pravnom fakultetu a pored toga je režirala i snimila autobiografski film "NEOBIČAN PUTNIK SA OSMEHOM."

pokretnu sliku.

LINKER: Da li je priča filma istinit događaj?

JELENA: Jeste... iz mog ugla gledano... i moram da priznam posle svega drago mi je što sam imala hrabrosti da ga pretočim u sliku.

LINKER: Koliko je za tebe kao osobu sa invaliditetom sve ovo bilo napor a koliko zadovoljstvo?

JELENA: Čovek bez obzira kakve poteškoće imao u životu mora biti svestan da za pozitivne svari i uspeh mora dati sebe, a kako sam ja neko ko jedva čeka akciju i neko dešavanje nije mi bio napor već naprotiv zadovoljstvo veliko... jos jednom ću naglasiti uz svoju volju i podršku porodice i prijatelja... uvek dođem do stanja sreće i zadovoljstva.

LINKER: Film nosi naziv „NEOBIČAN PUTNIK SA OSMEHOM“ da li se ti osećaš zaista tako?

JELENA: U potpunosti... od malena sam prihvatala svoj život takav kakav jeste i svojim osmehom ga ulepšavam.

LINKER: Kakav je osećaj snimiti film i imati to iskustvo, a kakav gledati ga na kraju kada je

završen?

JELENA: Moram da priznam da tih dana snimanja nisam spavala od uzbudjenja, bila sam u strahu hoće li sve ispasti dobro. Kada je film završen nisam se nadala da će se svideti mom velikom broju prijatelja.

LINKER: Koji su tvoji planovi za dalje, dali ćeš se i dalje baviti time?

JELENA: Moja želja je da nastavim dalje ovim putem i otkriću vam da je scenario za komediju na pola puta da bude završen.

LINKER: Dali po tebi „UMETNOST RUŠI ZIDOVE“?

JELENA: Definitivno. U životu svakog čoveka postoje trenuci koji su obeleženi smehom i tugom i raznim trenucima. Smatram da smo svi urednici naših života, svi smo odgovorni za to kakav će naš život biti bez obzira na okolnosti, sa kojima živimo.

Jelena Stojčić

ehoprint

Cirila i Metodija 21, 21000 Novi Sad
tel/fax: 021/466-588; 021/469-616

Katalogi Prospekti Brošure
Plakati Posteri Flajeri
Nalepnice Vizit karte Diplome
Zahvalnice Pozivnice Jelovnici
Cenovnici Ometi za CD
Nalepnice za CD Razglednice
Čestitke Fascikle Sveske
Blokčići Kalendari Uverenja
Uzlaznice Deklaracije Garantni
listovi Članske karte
Propusnice...

-Spiralno i toploplotno korišćenje
(plastično i žičano)
- Plastifikacija (tvrdna i meka)

-Štampa velikih formata
cena kvadratnog metra
štampe 1600 dinara

ehoprint.

D.O.O. „EHO-PRINT“ je preduzeće osnovano na inicijativu Ekumenske humanitarne organizacije za profesionalnu rehabilitaciju, zapošljavanje i sposobljavanje osoba sa invaliditetom u cilju njihovog uključivanja u radne i društvene aktivnosti. Trenutno su u stampariji, na puno radno vreme zaposlene dve osobe sa invaliditetom. Pored profitabilnog programa štamparije, cilj „EHO-PRINT-a“ je praksa, prekvalifikacija i radno angažovanje osoba sa invaliditetom, kao i da kroz primer dobre prakse da podstiču drugim preduzećima.

Dnevni centar za osobe sa invaliditetom

RADNA SOBA

RESURSKI CENTAR
ZA OSOBE SA
INVALIDITETOM

Engleski jezik (početni i napredni)

Kursevi računara (osnovni i napredni) sa mogućnošću korišćenja „Life Tool“ opreme za lakše korišćenje računara od strane osoba sa telesnim i intelektualnim invaliditetom

Kuvanje

Vez

Aranžiranje cveća

Tkanje

Šivenje

Slikanje na staklu

Novinarstvo (završni deo kursa je izrada časopisa „Linker“ na temu invalidnosti)
Poslastičarstvo

KURSTKANJA ZA OSOBE SA INVALIDitetOM

Tkanje je jedno od starih tradicionalnih veština. Tkanjem se od davnina izrađuju odevni predmeti, kao i predmeti za opremanje i dekoraciju. Umeće tkanja danas je vrlo malo zastupljeno, ali nije zaboravljeni, i dostupno je za svakoga ko je zainteresovan.

U sklopu Resursnog centra za osobe sa invaliditetom Ekumenske humanitarne organizacije, neguje se ova vrsta tradicionalnog umeća. Kroz kurs tkanja koji je besplatan, osobe sa invaliditetom imaju priliku da uz prijatno druženje, steknu znanja o ovoj vrsti zanata.

Voditeljke kursa su Anđelka Samardžić, Bojana Prodanović, a od nedavno i Gabriela Raković. Razgovarali smo sa Anđelkom, ona se bavi ručnim radovima duži niz godina, a tkački zanat naučila je upravo zahvaljujući Ekumenskoj humanitarnoj organizaciji (EHO), gde se već treću godinu održava ovaj vid obuke. Kao predavač kursa, angažovana je od februara ove godine.

Novi Linker: Recite nam nešto o veštini tkanja i kakva znanja polaznici usvajaju prilikom obuke?
Anđelka Samardžić: Tkanje je jedna od najstarijih veština, kojom se ukrštanjem uzdužnih niti - osnove i poprečnih niti na razboju izrađuje tkanina. U RCOSI se održava osnovni i napredni kurs tkanja. Prema programu, na osnovnom kursu, polaznici upoznaju razboj i njegove delove, uče snovanje (namotavanje niti koje će biti osnova), postavljanje na razboj i osnovne tehnike tkanja (tkaju se šalovi, stolnjaci, torbe...). Sve se prilikom kursa beleži

u svesku koja je neophodna zbog crtanja šema po kojoj se niti uvlače kroz nićanice u razboj. Na naprednom kursu rade se zahtevnije radnje - rukom rađena čipka i tkanje čipke. Časovi se održavaju jednom nedeljno, a kurs ukupno traje četrnaest časova (čas je 90 minuta).

NL: Kakav materijal se koristi pri tkanju i kakve su mogućnosti polaznika nakon završetka obuke?

AS: Materijal za tkanje se kupuje sredstvima koje obezbeđujemo putem projekata, a najviše koristimo pamuk, vunu i lan. U našem centru, trenutno imamo deset razboja, neki od njih smo mi nabavili, a neki su donirani. Optimalan broj polaznika treba da bude manji, kako bih se u dovoljnoj meri posvetila svakom polazniku individualno, prema njegovim mogućnostima. Polaznike kursa čine uglavnom pripadnice ženskog pola, a stečeno znanje mogu da iskoriste za sopstvene potrebe, poklon, ali i kao dopunu kućnog budžeta - prodaju ručnih radova i razvoj sopstvenog posla. Pozivamo sve zainteresovane osobe sa invaliditetom da nam se pridruže i nauče ovu korisnu veštinu.

Marina Cicka

Naučni izazovi i zadaci za 21 vek

Savremena naučna otkrića i rezultati primenjene nauke imaju veliki uticaj na naš život. U savremenom svetu, tehnologija koja se menja i usavršava, pojavljuje se kao preduslov napretka. Moderni automobili, mobilni telefoni, prenosivi računari, klima uređaji, i ne kontrolisana upotreba i potrošnja resursa, dovodi do kvalitetnijeg i bezbrižnijeg života. Dok mi uživamo u slobodnom vremenu koje nam omogućava tehnologija, čini nam se da svet nikad nije bio bolje i lepše mesto za život. Ali nije sve baš tako blistavo i savršeno kako nam se čini.

Energija koju koristimo za pravljenje struje još uvek se većim delom dobija sagorevanjem fosilnih goriva, automobili kojih ima sve više su često uzrok saobraćajnih kolapsa a svedoci smo i brojnih saobraćajnih nezgoda, mobilni telefoni i prenosivi računari se sve češće koriste kao oruđa za razne vrste prevara. Upotreba tehnologija koja u fabrikama treba da smanji cenu proizvoda često dovodi do smanjenja radnih mesta, a broj ljudi na planeti stalno raste. Kada obratimo pažnju na ove činjenice, sa razlogom možemo da se pitamo u kojoj meri nam naučna otkrića i njihova dosadašnja upotreba stvarno pomažu na duge staze, zar smo svi toliko očarani svojim ispunjenim životima da ne vidimo štetu koju pravimo a koju će naslediti buduće generacije. Iako smo svesni da moramo da promenimo dosadašnji način života koji karakteriše potrošnja i iscrpljivanje zemljinih resursa, kao da ne postoji volja da se odgovarajuće promene načine u bliskoj budućnosti. Ako bi počeli da mislimo van okvira koji nam nameće potošačko društvo, mogli bi da iskoristimo postojeću tehnologiju i naučna istraživanja na moralno opravdan način čime bi konačno postali čuvari ove planete, a ne praznoglavi konzumenti kakvi smo sada. Ključni elementi ovog procesa su: upotreba ekološki čistih izvora energije radi proizvodnje električne energije i pronalaženje bezbednijeg i bržeg načina prevoza.

1 ENERGIJA

Dominantni načini za proizvodnju električne energije u današnjem svetu su termoelektrane, nuklearne elektrane i hidrocentrale. U termoelektranama se koristi fosilno gorivo (ugalj) a u nuklearnim elektranama uranijum kao

izvor energije koji je potreban radi proizvodnje električne energije. Fosilna goriva su najveći zagađivači atmosfere i imaju veliki uticaj na globalni rast temperature. Uranijum je otrovan i radioaktiv i samo njegovo skladištenje i upotreba predstavljuju problem. Hidrocentrale doduše jesu zasnovane na ekološki čistom načinu proizvodnje električne energije, ali ovaj oblik tehnologije je zastareo i nedovoljno efikasan.

Ovo tehnologije su već dugo u upotrebi, i jednostavno nisu dovoljno efikasne i izazivaju mnogo problema, na svu sreću postoji mnogo izvora obnovljive ekološki čiste energije koja ima globalni potencijal.

Energija vetra

Agencije koje se bave istraživanjem alternativnih izvora energije dugo su negirale mogućnost uspešnog i komercijalnog načina korišćenja energije vetra.

Istraživanja koja su vršena na Masačusetskom institutu za tehnologiju (M.I.T.) dokazala su suprotno od onoga što se do skoro mislilo. Ako bi se iskoristila samo jedna od pedeset američkih država, za postavljanje masovnog broja modernih vetrenjača ta energija bi bila dovoljna da snabdeva celu zapadnu obalu Amerike strujom.

Energija plime i oseke

U Velikoj Britaniji se ozbiljno razmišlja o ulaganju u ovaj projekat, ustanovljeno je da bi samo jedna ovakva elektrana koja bi bila postavljena na otvorenom okeanu, bila dovoljna da snabdeva dvadeset posto stanovništva Engleske strujom. Kako su plima i oseka svakodnevne pojave, ovakav

izvor energije bi bio isplativ već za desetak godina od završetka izgradnje.

Solarna energija

Ove energije ima u izobilju, a ako znamo da energija kojom Sunce obasipa našu planetu u

roku od samo jednog sata daleko prevazilazi svu energiju koju ljudi proizvedu za godinu dana, ostaje pitanje tehnološkog procesa prikupljanja te energije a ne njene dostupnosti. U Australiji, ogromni delovi teritorije su pretvoreni u doline prepune ogledala koja služe da fokusiraju sunčeve zrake i time omogućavaju pravljenje električne energije.

Geo termalna energija

Eva vrsta energije ima više potencijala od svih dosad navedenih, ona predstavlja toplotu jezgra naše planete koja se stalno obnavlja. Lokacije koje su pogodne za korišćenje ove energije nalaze se na Islandu. Sam proces proizvodnje električne energije na ovaj način je ustvari dosta jednostavan, i očekuje se da će ova tehnologija biti u upotrebi od 2025 godine.

2 SAOBRAĆAJ I TRANSPORT

U današnjem svetu dominantni načini transporta su drumski i vazdušni. Ono što mora da se primeti je da je ovakav način transporta skup, spor, nebezbedan, ekonomski neopravdan i zastareo. Automobili koji koriste električne baterije kao pogonsko sredstvo postoje već dugo ali zbog monopola naftnih kompanija neće nikad zaživeti. Hibridni automobili koji se pojavljuju zadnjih godina su još uvek u povoju i proći će dosta

vremena dok ne postanu isplativi, ali postoji jedan malo poznat oblik transporta koji predstavlja budućnost.

Maglev

Maglev je skraćenica koja označava magnetni levitirajući voz, ova tehnologija ima neverovatne karakteristike. Pošto se zasniva na magnetnoj tehnologiji ne postoji opasnost od zagađenja, izuzetno je bezbedan i ima ogroman potencijal. Maglev voz koji se koristi u Nemačkoj dostiže brzinu od 450 kilometara na sat, ali ova tehnologija je još u povoju, naučnici koji se bave ovim projektom su izračunali da ovaj voz ima mogućnost ubrzanja do 3500 kilometara na čas! Problem je napraviti savršeni tunel celom dužinom magnetne šine, time bi otpor vazduha bio eliminisan a kako voz levitira ne postoji drugi oblik trenja koji bi uticao na njega, problem kočenja je rešen obrtanjem magnetnih polova što bi izazivalo trenutno kočenje čak i pri ovoj brzini. Zamislite da stignete do Pekinga za manje od sat vremena ili skoknete do Njujorka na pauzi za ručak, Maglev tehnologija je budućnost prevoza. Da li će moderna tehnologija stvarno zaživeti ili ćemo i dalje maštati o svetu kakav bi trebalo da bude ostaje da vidimo u bliskoj budućnosti, , ako budemo oklevali mislim da će biti kasno. Našoj planeti je potrebna naša pomoć, došlo je vreme da joj se odužimo za sve što nam je omogućila, ona je naš dom. Pomoću moderne tehnologije možemo da napravimo oazu u kojoj će svi uživati, a možemo i da nastavimo po starom da trošimo resurse bez razmišljanja dok ništa ne ostane, ako ovako nastavimo bojim se da naša planeta (a sa njom i ljudski rod) nema lepu budućnost.